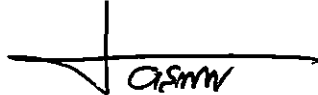
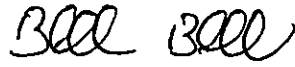

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

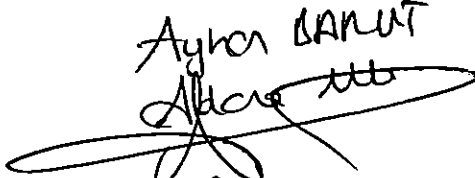
18 yaşın altında çalışmak zorunda olan çocuklar ile MESEM'ler kapsamında çırak/stajyer olarak görülen çocukların iş kollarında denetimsizlik ve ihmaller nedeniyle yaşadıkları hak ihlallerinin araştırılarak bu ihlallerin ortadan kalması ve "çocuk işçiliği ile" etkin mücadele edebilmek için gereken politikaların ve çözümlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98' inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını saygılarımla arz ve teklif ederim.

Turan Taşkın ÖZER
İstanbul Milletvekili

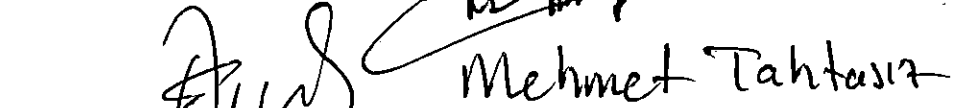

çırak Gamze TAŞCIER
Ankara Mv.

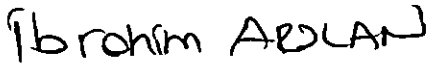

Bilal Biliçi
Adana Mv.

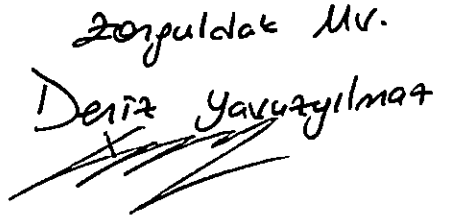

Aliye Çöşer
Antalya Mv.

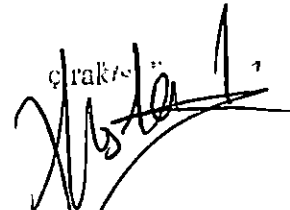

Ayhan ÇANUT
Alanya Mv.

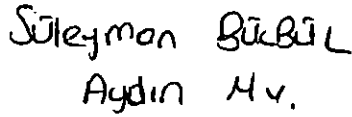

İsmir Mu
Ümit Örtale

Mehmet Tahtası
Gorun Mv.

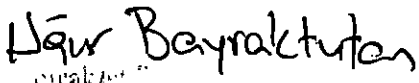

İbrahim ARLAN
Eskişehir Mv.

Zeynep Zeynep
Deriz Yavuzgilmat

Sedit Tokun
Ordun Mv.

Süleyman BÜBİL
Aydın Mv.

Orhan Süner
Ağrı Mv.

Hür Bayraktutan
Artvin

Gerekçe,

Türkiye'de kanuni düzenlemelerde "çocuk işçi" ve "genç işçi" olarak ikiye ayrılan 18 yaş altı çalışmak zorunda kalan çocuklarla ilgili sağlıklı veriler bulunmadığı gibi, sayıları da her geçen gün artmakta, yaşadıkları hak ihlalleri ağırlaşmaktadır. Özellikle ağır iş kollarında çalışan çocukların sayısının, 4+4+4 eğitim sisteminin getirilmesi ve kesintisiz zorunlu eğitimin kaldırılması ile hızla artmış, Milli Eğitim Bakanlığı'nın çırak/stajyer olarak çalışmaları için öğrencileri haftada 1 gün okula 4 gün iş yerlerine gittikleri sisteme, Mesleki Eğitim Merkezlerine (MESEM) yönlendirilmesi de son dönemde çocuk iş cinayetlerini bir kere daha karşımıza çıkartmıştır.

Özensiz ve denetimsiz yürütülen MESEM'ler, vaat ettiği gibi öğrencilerin meslek öğrenmelerini, değil, aksine ağır koşullarda, hak ihlallerine maruz kalarak, uzun saatlerce çalıştırılmalarına ortam hazırlamıştır. Genç işsizliği bitirmemiş, işverene ücretsiz ara elaman bulma kurumu haline gelmiştir. Çırak ya da stajyer eğitimi değil ucuz iş gücü, çocuk emeği sömürüsü düzeni kurulmuştur.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın verilerine göre, 1.348 iş kazası kaydedildiği belirtiliyor; 31.12.2025 itibarıyla ise bu sayı 2.068'e yükselmiştir. Sadece bir ay içinde 720 yeni kaza kaydedilmiştir. Bu kazalarda on çocuk yaşamını yitirmiştir.

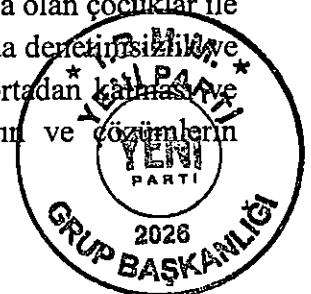
Buna karşılık İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin verileri, yalnızca 2023'ten bu yana bu program kapsamında çalışırken yaşamını yitiren çocuk sayısının 18 olduğunu ortaya koyuyor.

FİSA Çocuk Hakları Merkezi'nin Türkiye'de Çocuğun Yaşam Hakkı Raporu'na göre, 1 Ocak – 31 Aralık 2025 tarihleri arasında en az 95 çocuk, çalışmak zorunda oldukları işlerde yaşamını yitirmiştir. Bu veri, çocuk işçiliğinin geldiği vahim boyutu açıkça ortaya koymakta; denetim mekanizmalarının yetersizliğini, koruyucu ve önleyici politikaların eksikliğini gözler önüne sermektedir.

Türkiye'de çalışan çocuklarla ilgili yasal mevzuatın çerçevesi için farklı kanunlarda düzenlemeler bulunmaktadır. Anayasa'nın 50'nci maddesi genel bir tanım yaparak "Kimse yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmaz. Küçükler, kadınlar ile ruhi ve bedeni yetersiz olanlar, çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar" der.

Bununla birlikte, 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nun 59'uncu maddesi zorunlu ilköğretim eğitimi kurumlarına devam etmeyen çocukların herhangi bir işyerinde ücretli veya ücretsiz çalışmasını yasaklamaktadır. İlköğretim kurumlarına devam ettiklerini belgeleyenler ise ders zamanları dışında kanunun uygun gördüğü işlerde çalışabilmektedir.

Tüm bunlar göz önüne alındığında, 18 yaşın altında çalışmak zorunda olan çocuklar ile MESEM'ler kapsamında çırak/stajyer olarak görülen çocukların iş kollarında denetimsizlik ve ihmaller nedeniyle yaşadıkları hak ihlallerinin araştırılarak bu ihlallerin ortadan kaldırılması ve "çocuk işçiliği ile" etkin mücadele edebilmek için gereken politikaların ve çözümlerin

KUTUPKAYA
YENİ PARTİ

belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğünün 104  nc  ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını saygılarımla arz ve teklif ederim.

KUTUPKAYA
YENİ PARTİ

KUTUPKAYA
YENİ PARTİ

KUTUPKAYA
YENİ PARTİ

KUTUPKAYA
YENİ PARTİ

5.4.Sayıli Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

[illegible]